

**ВОДИЧ КРОЗ НАЦРТ ОДЛУКЕ
О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ
ГРАДА СРЕМСКА МИТРОВИЦА ЗА 2024. годину**

Јавна расправа о Нацрту одлуке о измени и допуни одлуке о буџету града

Драги суграђани и суграђанке,

основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Организовањем јавне расправе у процесу креирања буџета, наша локална власт жели да подигне ниво грађанске партиципације, јер ће свакодневни живот у многим областима, бити одређен управо тим документом – локалним буџетом.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину и току прикупљања јавних средстава, остварењу прихода и расхода буџета града, као и о текућим променама у планираном буџету, те вам дајемо сажет и јасан приказ **Нацрта одлуке о измени и допуни одлуке о буџету Града Сремска Митровица за 2024. годину.**

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо ваше разумевање и интересовање за локалне финансије, а у перспективи очекујемо вашу сарадњу у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја нашег града.

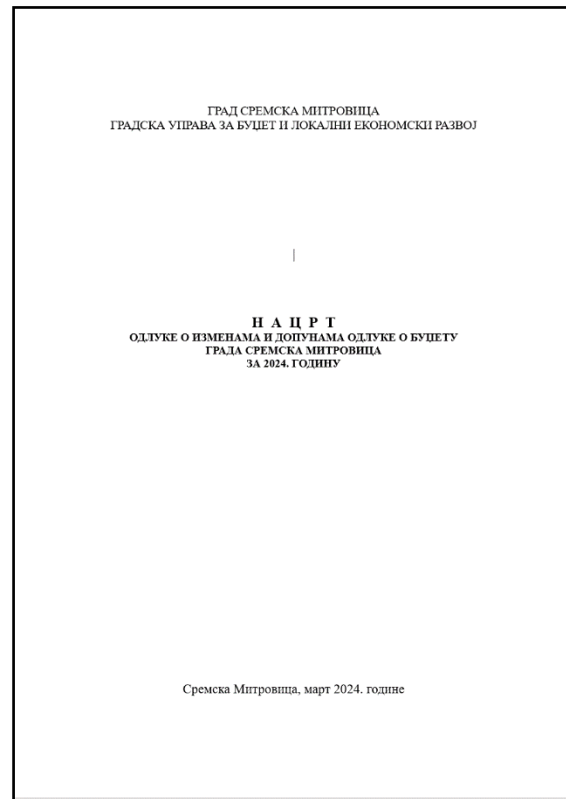
Како настаје Нацрт измене одлуке о буџету града?

Измена и допуна буџета локалне власти врши се у току буџетске године, ради усклађивања прихода и примања и расхода и издатака буџета на нижем, вишем или истом нивоу. Доноси се по истој процедури као и буџет. Локална власт може више пута мењати буџет у току буџетске године, уколико дође до ванредних и непредвиђених околности које изискују промену буџета.

Полазећи од одобрене масе средстава и одобрених апропријација Одлуком о буџету града, директни и индиректни корисници буџета града треба да сачине предлоге финансијских планова водећи рачуна о реалној процени финансијских потреба и извора средстава из којих ће се ове потребе финансирати.

Пре доношења одлуке, мора се приступити изради Нацрта те исте одлуке, о чему се старају Градске управе града у складу са својим надлежностима и руководећи се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Анализом остварених прихода и извршених расхода за протекли период, корисници буџета града у складу са својим потребама предлажу да се у оквиру структуре расхода изврше измене и допуне Одлуке о буџету града за текућу годину.

Поступак припреме нацрта измене и допуне буџета

У складу са чланом 36а. Закона о буџетском систему и измењеним **Упутством за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2024. годину и пројекцијама за 2025. и 2026. годину**, директни корисници средстава буџета локалне власти припремају предлог финансијског плана и достављају га локалном органу управе надлежном за финансије.

Финансијски план јесте акт директног или индиректног корисника буџетских средстава, израђен на основу упутства за припрему ребаланса буџета, у складу са смерницама за израду средњорочних планова и пројекцијама средњорочног оквира расхода предвиђених Фискалном стратегијом, који садржи процену обима прихода и примања и обим расхода и издатака за период од једне или три године (капитални издаци исказују се за три године);

Градске управе одговорне су за благовремено достављање овог упутства индиректним корисницима буџетских средстава у њиховој надлежности, као и за прикупљање предлога финансијских планова индиректних корисника буџетских средстава, и њихово обједињавање. Тако обједињени финансијски планови свих индиректних корисника буџетских средстава обавезно се достављају у наведеном року.

Ко учествује у буџетском процесу?

Ко се финансира из буџета града Сремска Митровица?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина града
- Градоначелник
- Градско веће
- Правобранилаштво града
- Градске управе

Остали корисници јавних средстава:

- Образовне институције (школе)
- Здравствене институције (домови здравља)
- Социјалне институције (Центар за социјални рад)
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

Индиректни корисници буџетских средстава:

- Месне заједнице на територији града и сеоске месне заједнице,
- Предшколска установа „Пчелица“,
- Позориште "Добрица Милутиновић",
- Библиотека "Глигорије Возаровић",
- Музеј Срема,
- Галерија "Лазар Возаревић",
- Установа за неговање културе „Срем“,
- Центар за културу "Сирмијумарт",
- Историјски архив „Срем“,
- Завод за заштиту споменика културе,
- Туристичка организација Града Сремска Митровица,
- Установа Атлетски стадион,
- Установа Пословно спортски центар „Пинки“.

На основу чега се доноси нацрт измене буџета?

Закони и прописи:

Устав Републике Србије;

Закон о буџетском систему;

Закон о локалној самоуправи;

Упутство Министарства финансија за припрему одлуке о буџету за 2024. годину и др.

Сви посебни прописи којима су тврђене надлежности ЈЛС

Стратешки документи:

План развоја града Сремска Митровица

Акциони планови за поједине области

Потребе буџетских корисника

Започети пројекти из ранијих година

Остварење прошлогодишњег буџета

Шта су приходи и примања буџета?

Порески приходи

- Врста јавних прихода који се прикупљају обавезним плаћањима пореских обвезника без обавезе извршења специјалне услуге заузврат.

Донације и трансфери

- *Донације* се добијају од домаћих и међународних донатора и организација за различите пројекте. Трансфери подразумевају пренос средстава од нивоа Републике Србије и АПВ градском нивоу власти. Могу бити наменски (за тачно утврђене намене) или ненаменски (није им унапред утврђена намена те се могу у складу са законом користити за било које сврхе).

Непорески приходи

- Врста јавних прихода који се наплаћују за коришћење јавних добара (накнаде), пружање јавних услуга (таксе) или због кршења уговорних или законских одредби (казне и пенали).

Примања од продаје нефинансијске имовине

- Ова примања се остварују продајом непокретности и покретних ствари у власништву града.

Примања од задуживања и продаје финансијске имовине

Примања од задуживања представљају приливе по основу примања од задуживања код пословних банака у земљи у корист нивоа градова. Примања од продаје финансијске имовине представљају приливе по основу продаје домаћих акција и осталог капитала у корист нивоа градова.

Пренета средства из ранијих година

- Представљају вишак прихода буџета града који нису потрошени у претходној буџетској години.

Како се пуни градска каса?

- Укупни планирани **јавни приходи и примања**, који су исказани Нацртом одлуке о измени и допуни одлуке о буџету Града Сремска Митровица за 2024. годину износе

4.699.738.000 динара

од чега су:

Средства из буџета града
4.272.952.000

Средства из сопствених
извора **25.594.000**

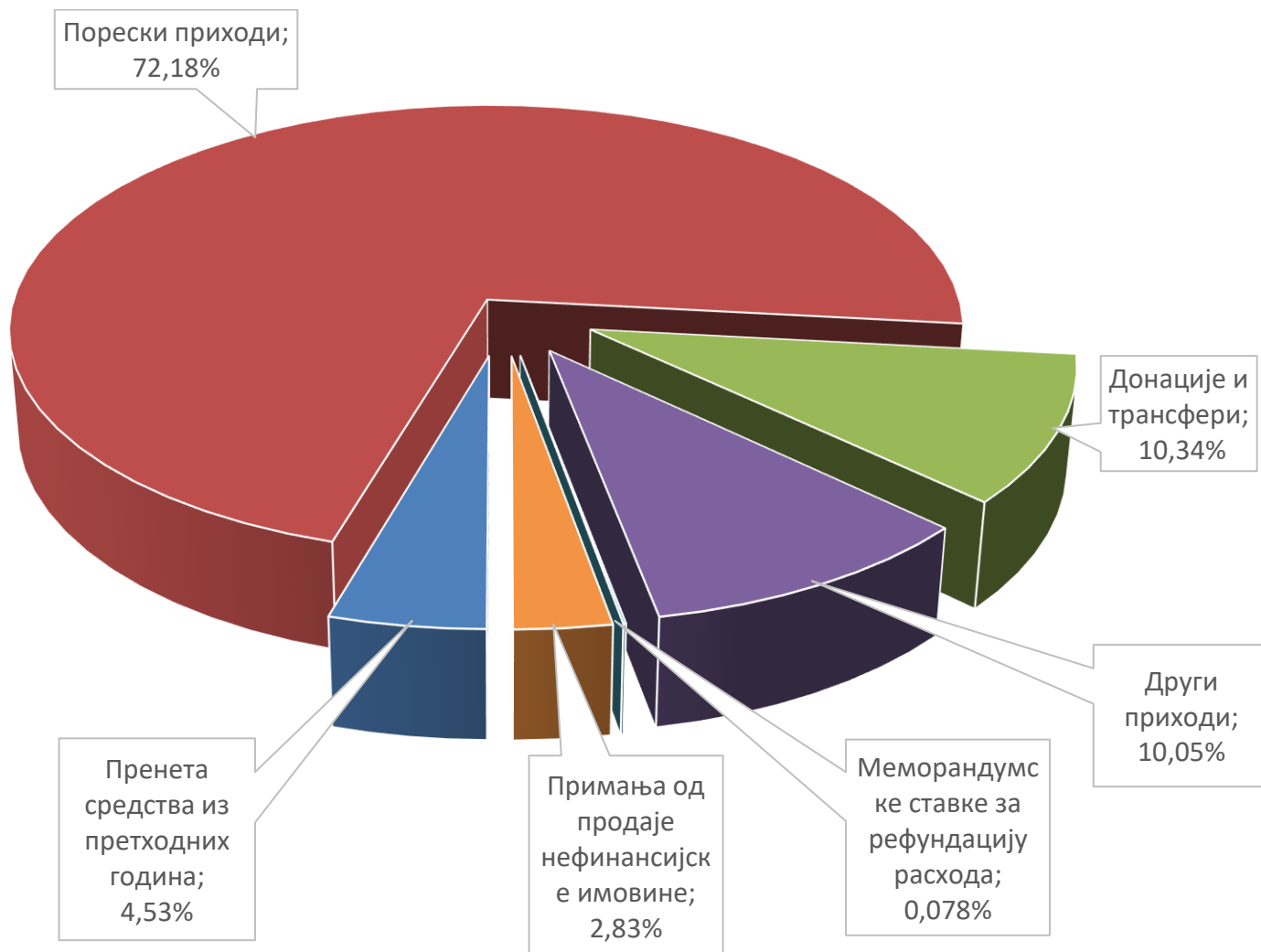
Средства из осталих
извора **401.192.000**

Укупан буџет града
4.699.738.000

Планирани приходи и примања буџета изменом и допуном одлуке о буџету за 2024. годину

Графикон структуре планираних прихода и примања буџета за 2024. годину

Које промене у буџету се очекују у односу на одлуку о буџету за 2024. годину

Пројектовано је да ће укупно планирани приходи и примања нашег града у 2024. години бити повећани у односу на Одлуку о буџету града за 2024. годину за **311.736.000** динара, односно за **6,63%**, и то:

Повећани су:

-
- **Пренета средства из претходне године** за 47.333.000 динара;
 - **Порески приходи** за 246.690.496 динара;
 - **Донације и трансфери** за 71.380.000 динара;
 - **Меморандумске ставке за рефундацију расхода** за 3.481.000 динара.

Смањени су :

-
- **Примања од продаје нефинансијске имовине** за 89.496 динара;
 - **Други приходи** за 57.059.000 динара.

Шта су расходи и издаци буџета?

Расходи за запослене

- представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника.

Коришћење роба и услуга

- обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.

Дотације и трансфери

- су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.

Остали расходи

- обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.

Субвенције

- се одобравају за функционисање међумесног превоза и пољопривредним произвођачима.

Социјална заштита

- обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.

Буџетска резерва

- представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.

Капитални издаци

- су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.

На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци за 2024. годину у Нацрту измене одлуке о буџету износе:

4.699.738.000 динара

РАСХОДИ Расходи представљају све трошкове града за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.

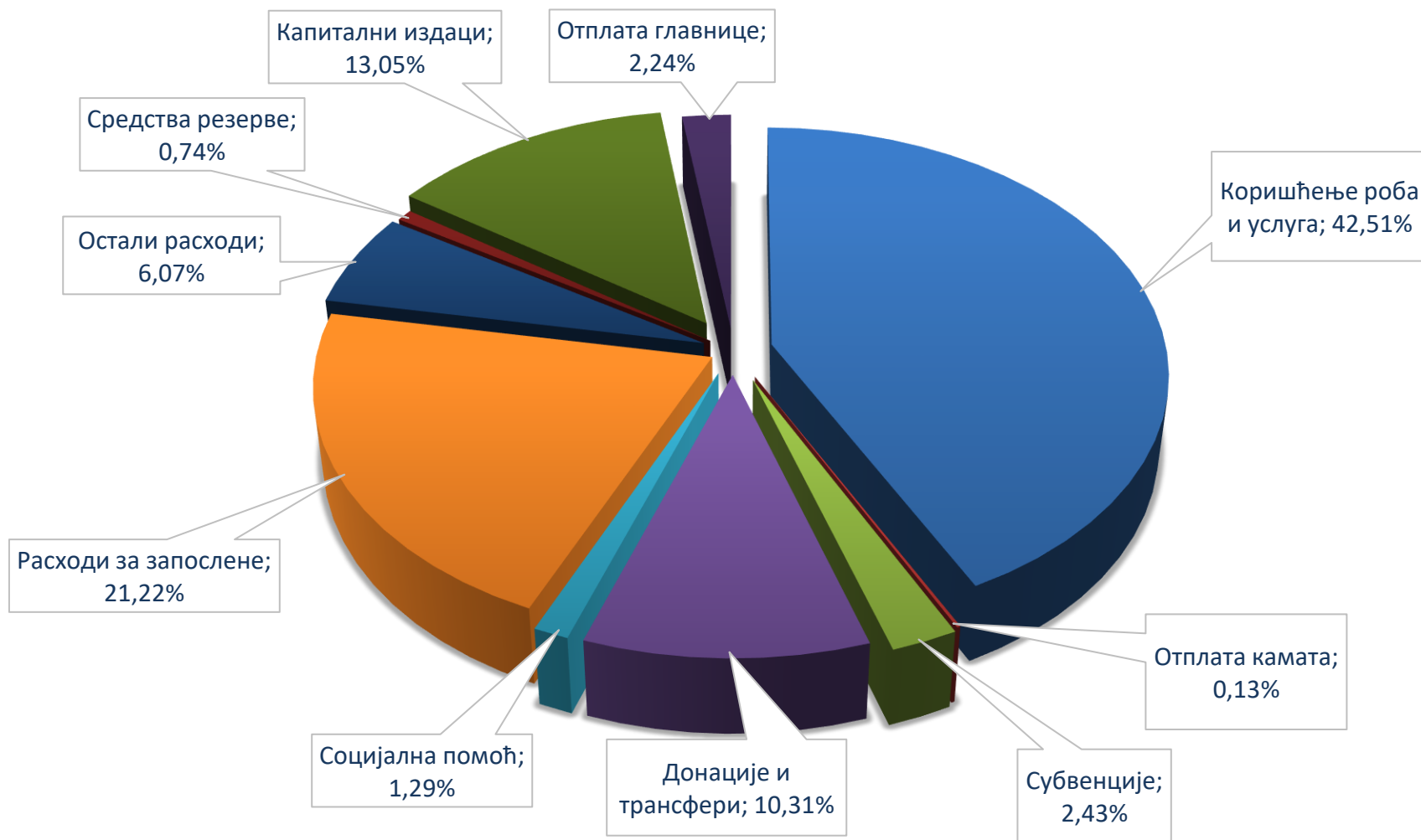
ИЗДАЦИ представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.

РАСХОДИ И ИЗДАЦИ морају се исказивати на законом прописан начин, односно по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева града; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада града

Планирани расходи и издаци буџета изменом и допуном одлуке о буџету за 2024. годину

Графикон структуре планираних расхода и издатака изменом буџета за 2024. годину

Које промене у буџету се очекују у односу на одлуку о буџету за 2024. годину?

Пројектовано је да ће укупно планирани трошкови (расходи и издаци) нашег града за 2024. годину бити повећани у односу на Одлуку о буџету града за 2024. годину, за **311.736.000** динара, односно за **6,63%**, и то:

Увећани су:

- Расходи за запослене за 2.025.000;
- Коришћење услуга и роба за 141.755.000 дин;
- Социјалне помоћи за 18.666.000 дин.;
- Остали раходи за 36.852.000 дин.;
- Капитални издаци за 118.009.000 дин.

Смањени су:

- Субвенције за 4.861.000 дин.;
- Донације и трансфери за 710.000 дин.

- Средства резерве,
- Отплата главнице и
- Отплата камата су остале у истом износу

Програми и програмске активности

ПРОГРАМ је скуп мера које корисници буџетских средстава спроводе у складу са својим кључним надлежностима и утврђеним средњорочним циљевима. Састоји се од независних, али тесно повезаних компонената - програмских активности и/или пројеката. Утврђује се и спроводи од стране једног или више корисника буџетских средстава и није временски ограничен;

ПРОГРАМСКА АКТИВНОСТ је текућа и континуирана делатност корисника буџетских средстава, која није временски ограничена. Спровођењем програмске активности се постижу циљеви који доприносе достизању циљева програма. Утврђује се на основу уже дефинисаних надлежности корисника буџетских средстава и мора бити део програма;

ПРОЈЕКАТ је временски ограничен пословни подухват корисника буџетских средстава чијим спровођењем се постижу циљеви пројекта, односно програма.

Програмска структура расхода изменом и допуном одлуке о буџету града за 2024. годину

Ред. Бр.	ПРОГРАМСКА СТРУКТУРА	ИЗМЕНА БУЏЕТА 2024
		Укупна средства
1	2	4
1.	Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање	139.682.000,00
2.	Програм 2. Комуналне делатности	296.228.000,00
3.	Програм 3. Локални економски развој	500.000,00
4.	Програм 4. Развој туризма	44.393.000,00
5.	Програм 5. Пољопривреда и рурални развој	170.627.000,00
6.	Програм 6. Заштита животне средине	97.160.000,00
7.	Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	630.649.000,00
8.	Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	499.601.000,00
9.	Програм 9. Основно образовање и васпитање	279.192.000,00
10.	Програм 10. Средње образовање и васпитање	134.948.000,00
11.	Програм 11. Социјална и дечја заштита	230.547.000,00
12.	Програм 12. Здравствена заштита	29.627.000,00
13.	Програм 13. Развој културе и информисања	688.299.000,00
14.	Програм 14. Развој спорта и омладине	496.776.000,00
15.	Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	828.157.000,00
16.	Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	65.822.000,00
17.	Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	67.530.000,00
	УКУПНО:	4.699.738.000,00

Графикон програмске структуре

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт, укључујући услуге пројектног планирања које су саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса;

Директни корисници, односно индиректни корисници буџетских средстава и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање могу преузети обавезе по уговору само за капиталне пројекте у складу са предвиђеним средствима из прегледа планираних капиталних издатака буџетских корисника за текућу и наредне две буџетске године у општем делу буџета за текућу годину, односно финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање, укључујући и потребна средства до завршетка капиталних пројеката, односно након три фискалне године.

Корисници су обавезни да, пре покретања поступка јавне набавке за преузимање обавеза по уговору за капиталне пројекте, прибаве сагласност надлежног органа.

Најзначајнији капитални пројекти

Р. бр.	Назив пројекта	Планирана средства (у динарима)		
		2024	2025	2026
1	ГУ за опште и заједничке послове и имовину-Пројекат: Реконструкција опште болнице	12.000.000	12.000.000	12.000.000
2	ГУ за опште и заједничке послове и имовину-Пројекат: Изградња капела у месним заједницама	12.000.000	0	0
3	ГУ за опште и заједничке послове и имовину-Изградња спортских дворана	115.404.000	3.000.000	3.000.000
4	ГУ за опште и заједничке послове и имовину-Пројекат: Одржавање спортске инфраструктуре	16.226.000	100.000	100.000
5	ГУ за опште и заједничке послове и имовину-Пројекат: Изградња дечијег вртића у насељу Мала Босна	100.000	25.000.000	35.000.000
6	ГУ за опште и заједничке послове и имовину-Пројекат: Изградња дечијег вртића у насељу Мачванска Митровица	100.000	20.000.000	45.000.000
7	ГУ за опште и заједничке послове и имовину-Пројекат: Реконструкција дечијег вртића "Маслачак"	100.000	200.000.000	210.000.000
8	ГУ за опште и заједничке послове и имовину-Пројекат: Доградња објекта дневног боравка за децу и омладину са сметњама у развоју и инвалидитетом	30.000.000	37.139.000	0
9	ГУ за опште и заједничке послове и имовину-Пројекат: Реконструкција зграде позоришта "Добрица Милутиновић"	103.156.000	0	0
10	Реконструкција, доградња и изградња саобраћајница у стамбеном насељу Матије Хуђи		265.233.000	200.000.000
	Укупно	289.086.000	562.472.000	505.100.000

Ка равноправнијем граду - Родно одговорно буџетирање

Родно одговорно буџетирање (РОБ) представља иновативни алат јавне политике којим се процењује утицај политике и буџета из родне перспективе и осигурава да они не продубљују родну неравноправност, већ доприносе равноправнијем друштву за жене и мушкарце. Тако да на основу родне анализе расхода и издатака из претходне године изабрани корисници треба да формулишу у оквиру једног или више програма или програмских активности, најмање један циљ и одговарајуће индикаторе на основу којих се прати, односно мери допринос реализацији циља унапређења равноправности.

Закон такође прописује обавезу поступног увођења РОБ-а, на основу плана који доноси орган локалне самоуправе надлежан за финансије у сарадњи са телима надлежним за родну равноправност, најкасније до 31. марта текуће године.

Родно одговорно буџетирање доприноси побољшању ефективности и транспарентности буџета и омогућава бољи увид у користи које жене и мушкарци имају од буџетских средстава.

Родно одговорно буџетирање у поступку измене и допуне буџета за 2024. годину

У Нацрту одлуке о изменама и допунама одлуке о буџету за 2023. годину применили смо родно осетљиве циљеве или индикаторе у оквиру следећих програма:

- **Програм 1** – Становање, урбанизам и просторно планирање - Просторни развој у складу са плановима – Проценат покривености територије урбанистичком планском документацијом;
- **Програм 3** – Локални економски развој – Успостављање механизма за финансијску подршку производним предузећима и предузетницима - Број новозапослених радника/радница уз помоћ успостављеног механизма за обуку радне снаге;
- **Програма 4** – Развој туризма - Унапређење туристичке понуде града - број учесника излагача жена и мушкараца;
- **Програм 5** - Пољопривреда и рурални развој – Унапређење руралног развоја - регистрација пољопривредних газдинстава чији су носиоци жене, а која су корисници подстицаја пољопривреде и руралног развоја;
- **Програм 7** – Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура – Максимална могућа покривеност корисника и територије услугама јавног превоза - постотак возила прилагођених особама са посебним потребама;
- **Програма 9** – Основно образовање и васпитање – обухват деце основним образовањем - проценат девојчица и дечака које су укључене у систем основног образовања;
- **Програм 10** – Средње образовање и васпитање – Стопа прекида средњег образовања - проценат девојчица и дечака који су прекинули средње образовање;
- **Програм 11** – Социјална и дечија заштита – повећање доступности права и механизма социјалне заштите за жене у локалној заједници - број услуга намењених женама са искуством насиља у породици или у партнерском односу;
- **Програма 13** – Развој културе и информисања – Унапређење разноврсности културне понуде - број програма или пројеката који доприносе родној равноправности од укупног броја подржаних програма;
- **Програм 14** – Развој спорта и омладине - подршка активном укључивању младих жена или мушкараца у различите друштвене активности, корисника услуга мера омладинске политике;
- **Програм 15** - Опште услуге локалне самоуправе - Утврђивање приоритета за успостављање родне равноправности на нивоу ЛС - Израда родне анализе у оквирима надлежности Града Сремска Митровица

Желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за сагледавање ове презентације. Надамо се да је она олакшала ваше разумевање планиране садржине буџета;

Надамо се да смо вам помогли да учествујете у реалном дефинисању локалних приоритета и обликовању будућности ваше локалне заједнице да би избегли грубе грешке које тако често срећемо у управљању локалним финансијама, те да донесемо бољи буџет, а да приоритети већине грађана буду боље задовољени у циљу планирања развоја нашег града.

Нацрт одлуке о измени и допуни одлуке о буџету Града Сремска Митровица за 2024. годину можете преузети на следећем линку интернет странице града: <http://www.sremskamitrovica.rs/>

Позивамо вас да убудуће своје сугестије за унапређење Нацрта одлуке о измени одлуке о буџету града формулишете попуњавањем Упитника за прикупљање пројектних идеја, који можете преузети на линку града или у згради Градске управе.